

การศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอและอีเอ็ม โนทัศน์

นางสาว อภิชญา สุทธิสิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-639-439-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF CORRELATIONS BETWEEN COMPONENTS OF TYPE A BEHAVIOR
AND SELF-CONCEPT**

MISS APITCHAYA SUTHISINGH

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Social Psychology**

Graduate School

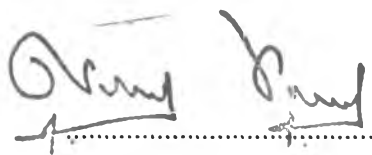
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-439-8

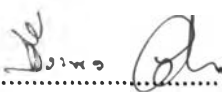
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอและ
อัครมโนทัศน์
โดย นางสาวอภิษฐา สุทธิสิงห์
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโณ

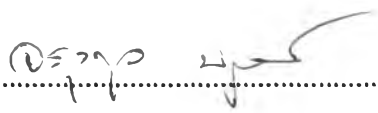
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ
(ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ จรุงกุล นูรพวงศ์)

อภิขญา สุทธิสิงห์: การศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอและ
อึดมโนทัศน์ (A STUDY OF CORRELATIONS BETWEEN COMPONENTS OF TYPE
A BEHAVIOR AND SELF-CONCEPT) อ. ที่ปรึกษา: รศ. ดร. วีระพร อุวรรณโณ,
100 หน้า. ISBN 974-639-439-8.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอ
และอึดมโนทัศน์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ มาตรการพฤติกรรมแบบเอ 2 องค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นตามแนวของ Friedman (1996) คือ องค์ประกอบความพยายามเพื่อความสำเร็จ (AS) และ
องค์ประกอบความไม่อดทน-ความหงุดหงิด (II) และมาตรการอึดมโนทัศน์แทนเนตซี กลุ่มตัวอย่างเป็น
นิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 200 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอด้านความพยายามเพื่อความสำเร็จมีสหสัมพันธ์เชิงเส้น
ตรงทางบวกกับอึดมโนทัศน์โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทาง
บวกกับอึดมโนทัศน์ในด้านต่างๆ ยกเว้น ด้านศีลธรรมจรรยา
2. องค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอด้านความพยายามเพื่อความสำเร็จ
ไม่มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับอึดมโนทัศน์ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง
3. องค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอด้านความไม่อดทน-ความหงุดหงิดมีสหสัมพันธ์เชิง
เส้นตรงทางลบกับอึดมโนทัศน์โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
ทางลบกับอึดมโนทัศน์ในด้านต่างๆ
4. องค์ประกอบของพฤติกรรมแบบเอด้านความไม่อดทน-ความหงุดหงิดมีสหสัมพันธ์เชิง
เส้นตรงทางบวกกับอึดมโนทัศน์ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001
5. อึดมโนทัศน์โดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ 1) AS สูง II สูง 2) AS สูง II ต่ำ
3) AS ต่ำ II สูง 4) AS ต่ำ II ต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม....
ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##3972355327 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: TYPE A BEHAVIOR / SELF-CONCEPT

APITCHAYA SUTHISINGH: A STUDY OF CORRELATIONS BETWEEN
COMPONENTS OF TYPE A BEHAVIOR AND SELF-CONCEPT.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. THEERAPORN UWANNO., Ph.D.

100 pp. ISBN 974-639-439-8.

The purposes of this research were to study the correlations between components of type A behavior and self-concept. Instruments in this research were type A behavior pattern scale, constructed by the author in accordance with Friedman's (1996) approach, which had 2 components, Achievement Striving (AS) and Impatience-Irritability (II), and Tennessee self-concept scale. Participants were 200 undergraduate students from Chulalongkorn university.

Findings are as follows:

1. Achievement Striving has significant positive linear correlations with total self-concept ($p < .001$) and other dimensions of self-concept except moral-ethical self.
2. Achievement Striving has no significant negative linear correlation with critical self.
3. Impatience-Irritability has significant negative linear correlations with total self-concept ($p < .001$) and all dimensions of self-concept.
4. Impatience-Irritability has significant positive linear correlation with critical self ($p < .001$).
5. The total self-concept of the students in 4 conditions, namely 1) high AS and high II 2) high AS and low II 3) low AS and high II 4) low AS and low II are significantly different ($p < .001$).

ภาควิชา.....

สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม....

ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *อภิรมย์ สุนทรรัตน์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *ท.ท.ท. @*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างค้ำชูของ รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัย ตรวจสอบแก้วิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่าน

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาวุธ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์จรุงกุล นูรพวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่างๆ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลง

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุนทร นวกิจกุล ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้เก็บข้อมูลกับนิสิตในชั้นทดลองใช้เครื่องมือ

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต อาจารย์เรวัติ วัฒนากโกศล และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอบคุณนิสิตชั้นปีที่ 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และ น้องๆ ชาวจิตวิทยาทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดมา

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดาผู้เป็นที่รักยิ่ง ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

อภิขญา สุทธิสิงห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาคผนวก.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	3
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	26
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	26
ขอบเขตของการวิจัย.....	27
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	28
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	28
สมมติฐานการวิจัย.....	29
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	32
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
กลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
3 ผลการวิจัย.....	44
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	54
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	65
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก.....	73
ภาคผนวก ข.....	84
มาตรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้.....	90
ประวัติผู้เขียน.....	100

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของตัวอย่างนิสิตที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามคณะ และเพศ..... 33
2	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความพยายามเพื่อความสำเร็จของนิสิตแพทย์ และครุศาสตร์..... 41
3	คะแนนต่ำสุดและสูงสุดที่เป็นไปได้ของมาตร คะแนนต่ำสุด และสูงสุดของข้อมูลจริง มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของมาตรต่างๆ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรย่อยต่างๆ เมื่อวิเคราะห์รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (N=200)..... 46
4	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง AS และ II เมื่อวิเคราะห์รวม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด..... 48
5	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง AS กับ อัครมนโพนธ์โคจรรวม และอัครมนโพนธ์โคจรในค้ำนต่างๆ เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด..... 48
6	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง II กับอัครมนโพนธ์โคจรรวม และอัครมนโพนธ์โคจรในค้ำนต่างๆ เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด..... 49
7	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมแบบเอ กับ AS, II, อัครมนโพนธ์โคจรรวม และอัครมนโพนธ์โคจรในค้ำนต่างๆ เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด..... 50
8	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอัครมนโพนธ์โคจรรวม และอัครมนโพนธ์โคจรในค้ำนต่างๆ..... 51
9	มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ยของมาตรวัด อัครมนโพนธ์โคจรรวม จำแนกตามเงื่อนไข..... 52
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเฉลี่ยของมาตรวัด อัครมนโพนธ์โคจรระหว่างเงื่อนไขทั้ง 4 และการทดสอบการเปรียบเทียบ รายคู่..... 53

สารบัญภาคผนวก

หน้า

ภาคผนวก ก.....	73
ตารางที่	
ตาราง ก	แสดงผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดความพยายามเพื่อความสำเร็จ โดยการวิเคราะห์กลุ่มสูงกลุ่มต่ำของข้อกระทง N=15..... 74
ตาราง ข	แสดงผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดความพยายามเพื่อความสำเร็จ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ กับผลรวมของข้อกระทงอื่นทั้งหมดของมาตร (Corrected Item - total Correlation) N=60..... 75
ตาราง ค	แสดงผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดความไม่อคทน-ความหงุดหงิด โดยการวิเคราะห์กลุ่มสูงกลุ่มต่ำของข้อกระทง N=15..... 77
ตาราง ง	แสดงผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดความไม่อคทน-ความหงุดหงิด โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ กับผลรวมของข้อกระทงอื่นทั้งหมดของมาตร (Corrected Item - total Correlation) N=60..... 79
ตาราง จ	การเปรียบเทียบรายข้อระหว่างการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมกับข้อกระทงอื่นทั้งหมดของมาตร และการวิเคราะห์ด้วยการเทคนิคกลุ่มสูงกลุ่มต่ำของมาตรวัด AS..... 81
ตาราง ฉ	การเปรียบเทียบรายข้อระหว่างการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับผลรวมกับข้อกระทงอื่นทั้งหมดของมาตร และการวิเคราะห์ด้วยการเทคนิคกลุ่มสูงกลุ่มต่ำของมาตรวัด II..... 82

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ข.....	84
มาตรฐานสร้าง.....	85
มาตรวัดความพยายามเพื่อความสำเร็จ (ข้อ 1- 20).....	85
มาตรวัดความไม่อดทน-ความหงุดหงิด (ข้อ 21-47)	87
มาตรที่ใช้หาความสัมพันธ์.....	89
มาตรวัดความโกรธ (ข้อ 48-57).....	89
มาตรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้.....	90
มาตรวัดอึดทนโน้ตสั่นเทนนเสถียร.....	93
มาตรวัดพฤติกรรมแบบเอ.....	97
มาตรย่อยความพยายามเพื่อความสำเร็จ (ข้อ 1-18).....	97
มาตรย่อยความไม่อดทน-ความหงุดหงิด (ข้อ 19-39).....	98